

ZPRÁVODAJ

Zpráva obce Poděšín č. 106

Ročník 10

obce Poděšín

č. 1/2006

Novinky.

Úvod. Vážení občané. Zima je stále v plném proudu. Takové přívaly sněhu nikdo nepamatuje. Po celé republice padlo pod tíhou sněhu mnoho střech. Nebyla ušetřena ani naše obec. Náš Zpravodaj se letos dostává do jubilejního desátého roku své existence. Od samého vzniku doznal řady změn a vylepšení. Z původních 4 stran, dosáhl rozšíření až na 16 a někdy 20 stran. Původní černobílou verzi jsme doplnili několika stranami barevných fotografií. Formát se také změnil z původních A4 na A5 a dosáhl téměř profesionálního vzhledu. Také jeho oblíbenost či neoblíbenost jsme několikrát zkoumali. Letošní rok bude rokem volebním. A to na úrovni Parlamentu v červnu a Obecních zastupitelstev v listopadu. Všichni doufáme, že se letos sejde konečně dostatečné množství kandidátů do Zastupitelstva obce. A také, že nově zvolené Zastupitelstvo bude pokračovat ve vydávání tohoto Zpravodaje. Letošní ročník by se neměl nijak lišit od toho loňského. Obvyklé rubriky budou doplněny několika novými. Intervaly mezi jednotlivými čísly budou letos poněkud kratší, abychom stihli poslední, čtvrté číslo do obecních voleb.

J. Dočekal

Co v tomto čísle najdete:

Novinky.....	1
Obecní úřad.....	2
Počasí.....	3
Obec.....	4
Kronika.....	6
Domy v Poděšíně.....	7
Cestování – Jak je v Anglii.....	8
Fotografie.....	9
Obyvatelé.....	13
Kultura.....	14
Školka.....	14
Sport.....	15
Historie.....	15
Lesní družstvo Polná.....	18
Koňské příběhy.....	20

Vítání občánků 2005.

Události.

- 20.12. Vánoční besídka v Mateřské škole.
- 27.12. Byla zahájena přestavba kuchyně v kulturním domě.
- 7. 1. V hostinci proběhla VČS hasičů.
- 8. 1. V Mateřské škole proběhlo Vítání občánků.
- 27. 1. Poprvé spuštěny nové Internetové stránky obce
- 18. 2. Oženil se František Rosecký, č.p. 70

Z. Jaroš, J. Dočekal

Obecní úřad.

Usnesení zastupitelstva obce:

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

- 240. Kontrolu plnění usnesení z minulého zasedání.
- 241. Výsledky a průběh veřejné schůze, která proběhla dne 28.10.2005 v kulturním domě.
- 242. Průběžné výsledky kontroly hospodaření obce.

Zastupitelstvo obce schvaluje:

- 243. Vyhotovení znaku a vlajky obce Poděšín.
- 244. Nechat zhotovit dárkové předměty se znakem obce na setkání rodáků.
- 245. Koupit 2 stojany na kola.
- 246. Vyrovnaný rozpočet obce Poděšín na rok 2006 ve výši 2 300 000,- Kč. Rozpočet byl řádně vyvěšen od 14.12.2005 do 30.12.2005.
- 247. Kupní smlouvu na koupi těchto pozemků:
p.č. 115 o výměře 293m², za 21,-Kč/m², celková cena 6.153,-Kč, odhad je 6.150,-Kč,
p.č. 116 o výměře 323m², za 21,-Kč/m², celková cena 6783,-Kč, odhad je 6.780,-Kč,
p.č. 117 o výměře 140m², za 21,-Kč/m², celková cena 2.940,-Kč, odhad je 2.940,-Kč,
p.č. 243 o výměře 287m², za 21,-Kč/m², celková cena 6.027,-Kč, odhad je 6,030,-Kč,
Jedná se o cestu k areálu družstva.
- 248. Dodatek ke smlouvě o nakládání s odpadem ze dne 7.11.1994, kterým se zvyšuje cena za odvoz na 51.360,-Kč na rok 2006.
- 249. Dar obci Nížkov ve výši 15.000,-Kč.
- 250. Smlouvu o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů, mezi Obcí Poděšín a firmou EKO-KOM, a.s., se sídlem Na Pankráci 1685/17, 140 21 Praha 4.
- 251. Opravit a přestavět kuchyni v kulturním domě. Kuchyni rozšířit o stávající šatnu. Vyrobit nový nábytek.
- 252. Vybudovat nový taras u školní zahrady. Rozšířit zahradu směrem k cestě a prodloužit směrem k rybníku.
- 253. Vybudovat památník (pamětní deska) obětem 1. Světové války. Vytvořit komisi pro zhotovení podkladů, výběr obětí a návrh památníku. Pomník odhalit v roce 2008 k 90. výročí konce 1. Světové války.
- 254. Zhotovit mobilní lavice a stolky pro setkání rodáků a jiné slavnosti.
- 255. Vybavit kuchyni v kulturním domě nádobím.
- 256. Podat žádost na 140.000,- Kč. z rozpočtu Kraje Vysočina, z programu obnovy venkova Vysočiny, na opravu místních komunikací.
- 257. Smlouvu o dílo č. JI/ZR/2006/002 mezi obcí Poděšín a firmou COLAS CZ, a.s. provoz Žďár n.S., na „Opravu místní komunikace od MŠ po hlavní silnici na Sirákov. Cena včetně DPH činí 414.791,- Kč.
- 258. Platový výměr zastupující ředitelce Mateřské školy Poděšín paní Margitě Nedopilové dle směrnic Ministerstva školství.
- 259. Zadat autorizovanému projektantovi ing. Václavu Nečasovi, Lesní č.31, 591 02 Žďár nad Sázavou 2, vypracování dokumentace projektu stavby pro stavební řízení na „Úpravu Poděšínského potoka“.
- 260. Smlouvu o poskytnutí podpory mezi Obcí Poděšín a Krajem Vysočina, Žižkova 57, 587 33 Jihlava na podporu tvorby webových stránek 15.000,-Kč.

- 261.** Josefu Homolovi č.20 skátit 3 kusy vzrostlých stromů za domem a kolnou. Jedná se o stromy, které jsou proschlé a hrozí, že spadnou na přilehlé budovy.
- 262.** Vydání souhlasu s rozvozovým plánem tekutých exkrementů z provozního střediska ZDV – porodny prasat a dochovem selat na pozemky ZDV Poděšín v k.ú. Poděšín.
- 263.** Úpravy obecního rozpočtu za rok 2005 takto:

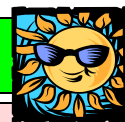
Výdaje: Dar obci Nížkov pol. 5321, § 6171 ve výši 15.000,-Kč

Dar obci Nížkov na opravu hřbitova, pol. 5321, § 3632 částka 25.000,-Kč

Poznámka: Dar obci Nížkov 15.000,-Kč, je za vedení účetnictví obce Poděšín.

Z. Jaroš

Počasí.

Říjen.

Nejvyšší ranní teplota byla ve dnech 4.10. byla +12°C; 5. a 26.10. +11°C; 25.10. +10°C; 3., 6., 7., 8., 9., 10.10. +9°C; 11., 22., 23., 24., 27. a 28.10. +8°C; nejnižší ranní teplota byla ve dnech 19.10., byla 0°C; 18.10. +2°C; 1., 15., 16., 17., 30. a 31.10. +3°C; 20.10. +4°C; průměrná ranní teplota byla +6,58°C. Nejvyšší večerní teplota byla ve dnech 6.10., +16°C; 4. a 5.10. +15°C; 7. a 11.10. +14°C; 9. a 26.10. +13°C; 3., 8., 10., 12., 23., 24., 27. a 28.10. +12°C; nejnižší večerní teplota byla ve dnech 31.10. +5°C; 17., 18., 19. a 20.10 +6°C; 16. a 30.10. +7°C; 21.10. +8°C; průměrná večerní teplota byla +10,45°C. Počet slunných dní 1, přšlo 1 den, vítr foukal 7 dní, mlha byla po 2 dny a ranní přízemní mrazík 2 dny. Nejstudenější byla 2 dekáda.

Listopad.

Nejvyšší ranní teplota byla ve dnech 4., 5. a 7.11. +7°C; 3.11. +6°C; 2. a 10.11. +5°C; 6., 9. a 11.11. +4°C; 12., 13. a 16.11. +3°C; nejnižší ranní teplota byla ve dnech 24.11. -13°C; 28.11. -10°C; 25.11. -8°C; 30.11. -4°C; 20., 22. a 29.11. -3°C; průměrná ranní teplota byla +0,53°C. Nejvyšší večerní teplota byla ve dnech 5.11. +8°C; 1., 2., 3., 4., 6., 7. a 10.11. +7°C; 9.11. +6°C; 8. a 11.11. +5°C; 12. a 16.11. +4°C; nejnižší večerní teplota byla ve dnech 24.11. -5°C; 25., 28., 29. a 30.11. -4°C; 22., 23. a 27.11. -3°C; průměrná večerní teplota byla +1,93°C. V listopadu jsme slunce téměř neviděli. Pršelo 2 dny, mrholilo 5 dní, sníh padal 7 dní. Vítr foukal 3 dny a mlha byla 4 dny.

Prosinec.

Nejvyšší ranní teplota byla ve dnech 6.12. +2°C; 5., 7., 8., 24. a 25.12. +1°C; 13., 14., 15., 22. a 23.12. 0°C; 6. a 20.12. -1°C; 3., 4., 9., 10., 12. a 21.12. -2°C; nejnižší ranní teplota byla ve dnech 30.12. -10°C; 26. a 29.12. -8°C; 2., 11. a 31.12. -6°C; 18.12. -5°C; 1., 17., 19. a 27.12. -4°C; průměrná ranní teplota byla -2,42°C. Nejvyšší večerní teplota byla ve dnech 5., 15. a 24.12. +2°C; 3., 4., 7., 14., 16., 21., 22. a 23.12 +1°C; 6. a 8.12. 0°C; 9. a 13.12. -1°C; 11., 19. a 25.12. -2°C; nejnižší večerní teplota byla ve dnech 29.12. -8°C; 30.12. -6°C; 31.12. -5°C; 1., 10., 27. a 28.12. -4°C; průměrná večerní teplota je -1,39°C. Počet slunných dní 3, přšlo 1x, sněžilo 9 dní, vítr foukal 1 den a mlha byla 2 dny.

Z. Jaroš

Srážky za rok 2005.

Leden 25 mm, únor 69, březen 41, duben 24, květen 89, červen 34, červenec 201, srpen 80, září 58, říjen 4, listopad 17, prosinec 54. Celkem za rok 2005 spadlo 696 mm srážek.

Josef Jágr

Obec.

Stav financí k 31. 12. 2005:

- pokladna:	0,00 Kč
- term. vklad:	1 152 707,89 Kč
- bankovní účet:	1 291 342,68 Kč
Celkem:	2 444 050,57 Kč

J. Dočekal

Grant na webové stránky.

Koncem loňského roku kraj Vysočina vyhlásil grantový program Webové stránky měst a obcí. Naše obec se také přihlásila, vyplnila hromadu dokumentace. Úsilí se vyplátilo a získali jsme maximální možnou částku, tedy 15 000,- Kč.

J. Dočekal

Kvalita vody.

V úterý 17. ledna provedla Krajská hygienická stanice kontrolní odběr vzorků vody v obecním vodovodu a vydala toto rozhodnutí: Po provedené analýze vzorku pitné vody bylo zjištěno, že voda dodávaná provozovatelem veřejného vodovodu Poděšín vyhovuje požadavkům vyhlášky č.252/2004Sb. Některé ukazatele: Dusičnany (NO₃) 35,0 (50); dusitany (NO₂) 0,02 (0,5); hliník (Al) 0,027 (0,2); amonné ionty (NH₄) 0,06 (0,5); mangan (Mn) 0,03 (0,05); reakce vody (pH) 6,8 (6,5-9,5); zákal 1,0 (5,0); železo 0,2 (0,2).

Z. Jaroš

Mikroregion Polensko.

Mikroregion Polensko podal žádost na grantový program z fondu Vysočiny pro rok 2005, který se týkal provedení oprav a údržby hřbitovů v obcích Dobronín, Polná, Šlapanov, Ždírec a Nížkov. Kraj náš společný návrh schválil a dal dotaci 375 000,- korun. Každá výše jmenovaná obec obdržela 75 000,- korun s tím, že sama musí dodat dalších 75 000,- korun. Obec Nížkov požádal obce Poděšín a Sirákov o dalších 25 000,- korun. Obě obce vyšli vstříc a tak vznikl fond ve výši 200 000,- korun. Předmětem opravy nížkovského hřbitova bylo vybudovat nový plot ze strany od silnice. Nejdříve byl odstraněn starý plot,

potom vykopány základy a vybetonovány základy pod nový plot. Nový kovaný plot a bránu dělal rodák naší obce a nyní občan Nížkova pan Pavel Šimek a zednické práce stavební firma Pospíchal z Nížkova.

Z. Jaroš

Statistika k 1.1.2006.

V obci je 97 čísel popisných. Z toho 11 je neobydleno, 8 podniků, 13 rekreačních a 65 obydlených, v nichž žije 258 obyvatel, což je průměr 3,96 obyvatele na dům. Žije zde 84 rodin, což je 3,07 obyvatele na jednu rodinu. Po 1 rodině žije: 10 obyvatel žije samo, 9 domů má 2 obyvatele, 10 domů 3 obyvatele, 10 domů 4 obyvatele, 5 domů 5 obyvatel, 1 dům 6 a 7 obyvatel. Dvě rodiny žijí: v jednom domě 4 obyvatele, ve 3 domech 5 obyvatel, v 6 domech 6 obyvatel, v 6 domech 7 obyvatel, ve 2 domech 8 obyvatel a v 1 domě 9 obyvatel. Čísla neobydlená: 1, 3, 8, 13, 14, 17, 30, 31, 66, 67, 96. Čísla rekreačních: 16, 18, 24, 28, 36, 40, 41, 46, 51, 55, 62, 65, 84. Čísla podniků a úřadů: 23, 42, 43, 45, 53, 74, 75, 95.

Z. Jaroš

Prohrnování. Máme to štěstí, že žijeme v oblasti, kde se celkem pravidelně střídají všechna roční období. Má to bezpochyby své výhody, ale i starosti navíc. Jednou z těch starostí navíc je v zimním období prohrnování sněhu. V dřívějších dobách prohrnování sněhu po obci zajišťovalo Zemědělské družstvo Poděšín a později družstvo Sirákov, což mělo nevýhodu hlavně v tom, že byla prvně prohrnuta obec Sirákov a potom teprve naše obec. Druhou nevýhodou byla špatná komunikace z důvodu vzdálenosti sídla firmy od nás. Od letošní zimy se obecní úřad dohodl s panem Františkem Roseckým č.70, který zajišťuje prohrnování po obci. Myslím si, že je to z hlediska operativnosti a možné dohody různých specifik prohrnování výhoda, jak pro obecní úřad, tak pro občany naší obce.

Z. Jaroš

Prasečák. Slovo, které vzbuzuje představu stavby, která nepříjemně ovlivňuje okolí. Dne 9. února proběhlo kolaudační řízení stavby – Porodna a odchovna selat – stavebník ZDV Poděšín. V souvislosti se stavbou bylo OÚ vytýkáno, že se řádně nezastává práv občanů obce. Na OÚ byl doručen podpisový arch občanů přilehlých nemovitostí, kteří se obávali zhoršení podmínek kvality bydlení po realizaci stavby. K tomuto: obec Poděšín byla pouze jedním z účastníků stavebního řízení tak, jak ostatní majitelé sousedních nemovitostí a pozemků. O námitkách rozhoduje stavební úřad, v případě závažných námitek (např. nesouhlas s realizací stavby) soud. Řada podepsaných občanů tento postup zná a proto si myslím, že zlobení se na „radní“ v této věci je zbytečné. Stavebník předložil ve stavební dokumentaci, mimo ostatních náležitostí, odborné posudky ze strany hygieny a ochrany životního prostředí. Vzhledem k tomu, že se jednalo o odborné posudky, těžko obstojí argument „jedna paní povídala a já si myslela, že ...“. Stavební technologie pro provoz byla stavebníkem dodržena, tak lze doufat, že občanům přilehlých nemovitostí nebude ztrpčováno bydlení. Ještě k věci prostředí v obci: na jedné straně oprávněná obava občanů, aby nebyli omezováni ve svých právech na kvalitu života a bydlení v obci, na druhé straně bezostyšné vypouštění prasečích splachů (viz kanalizace na odbočce silnice – družstvo). Jak je možné, když máme každý jímku, že při opravě kanalizace (větev „Velká strana“), rourou se přiřzene „lidovec“ ověčený krajkou dámských hygienických potřeb, div vám nevyrazí lopatu z ruky. Že by někteří z nás začali se starostlivostí o životní prostředí v obci u sebe?

F. Landa

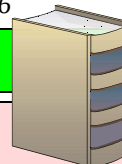
Oprava kuchyně v KD. V úterý 27. prosince 2005 byla zahájena přestavba a rozšíření kuchyně v kulturním domě. Vše začalo rozbouráním zdi mezi kuchyní a šatnou a osekání zbývajících zdiva kolem celé místnosti. Místo nosné zdi byl dán traverzový nosník. Bylo zazděno jedno okno k domu č.57 a druhé bylo zazděno zhruba do poloviny, zbytek je ventilačka z plastu. Dále byla udělána v celé kuchyni nová elektroinstalace a rozvod vody a odpad. Následovalo omítnutí a natažení zdi pucovkou. Pod zbývajícím okno, které bylo vyměněno za plastové bylo dáno jedno nové topidlo, aby bylo možno celou místnost vytopit. Následovalo zateplení a snížení stropu skelnou vatou a sádrokartonem. Následně proběhlo obložení pruhu zdi v kuchyňce a položení dlažby. Na závěr byla kuchyň vymalována. Ještě zbývá vyrobit a nainstalovat nový nábytek a kuchyň dovybavit.

Zastupitelstvo obce se rozhodlo pro rekonstrukci ze třech důvodů. Hlavním důvodem je, že zastupitelstvo obce nemá pro svá veřejná zasedání vhodnou místnost. Na obecní úřad se vejde omezený počet obyvatel. Druhým důvodem je, že se v letošním roce uskuteční setkání rodáků a kuchyně je již pro takovou akci nevyhovující. Posledním důvodem je, že občané naší obce nemají vhodnou místnost pro různé akce a oslavy apod.

Z.Jaroš

Mikuláš naděloval. V pondělí 5. prosince, den před Mikulášem po desáté hodině odjeli zástupci obce Zdeněk Jaroš a ing. František Rosecký do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, který sídlí ve Sněmovní ulici č.4 na Malé straně pro symboly naší obce. Vpuštění do budovy jsme byli o půl druhé a ve 14 hodin předstoupil předseda poslanecké sněmovny do místnosti č. 108 – „Státní akty“ pan Lubomír Zaorálek, který krátkým proslovem přivítal přítomné zástupce obcí z celé České republiky. Po projevu předal zástupcům písemné rozhodnutí předsedy Poslanecké sněmovny č.60 ze dne 21. září 2005 o udělení znaků a vlajek. Po předání symbolů následoval připitek a volná diskuse, prohlídka prostor sněmovny a hlavně sálu, ve kterém probíhají bouřlivé televizní přenosy poslanců. Po prohlídce a krátké svačině jsme vyrazili šťastně k domovu.

Z. Jaroš

Kronika.

1. světová válka - pokračování

Do čistého obilí se namíchal písek, senné strusky se daly navrch a obchodník to nechal vyčistit a měl hezký výděleček. Jinak zasílané obilí dráhou bylo úředně kontrolováno.

Kontingenty.

Každá obec měla občas předepsáno, kolik má odevzdati žita, ovesa, ječmene, brambor, sena, slámy, dobytka a když nemohlo býti vyhověno, pak chodila rekvisice. Někdy přišla i s vojenskou nebo četnickou asistencí. Naši lidé dali obvykle co mohli, ale všichni cítili, že to naši čeští lidé nebudou jísti, protože to šlo do Německa.. Němečtí lidé a vojáci nikdy nezkusili tolik hladu, jako rakouští a lidé v českých zemích. V uhrách ani ke konci války hospodář rekvisice skoro ani nepoznal. U nás lidé schovávali kam mohli.

V říjnu 1917 bylo ustanoveno na 1 osobu ročně 150 kg bramborů, ½ kg cukru na osobu za měsíc. Na osázení 1 ha pole 22q brambor. Na kus vepřového dobytka 3q brambor za rok. V květnu 1918 došlo nařízení vydati obilí ze zásoby pro červen a červenec jako půjčku. Obilí bylo odvedeno, ale vráceno už ne. Ze zabitého vepřového dobytka se muselo odvádět sádlo a to: do 60 kg – 2 kg sádla, přes 60 kg – 3 kg sádla.

Chování rekvisic.

Jak lidé v roce 1936 vzpomínali. Cituji přesně dle dotazníků, které byly rozmnoženy na cyklostilu.

Dům číslo 4. Rekvisice u nás nenašla ničeho, neb jsme dodávali víc, než na nás patřilo. Jen jednou nám byla nařízena bezměrná dodávka bramborů, takže k sadbě jsem musel žádati o povolení koupě, nač jsme dopláceli tuším asi 8,- korun na 1q. To jsme mohli děkovati zdejšímu činitelům. Z dobytka nám zbyli 4 voli a 4 krávy, vzdor tomu, že někdo měl dobytka plné chlévy.

Dům číslo 5. Jelikož u nás nikdo nebyl na vojně, proto si vždy rekvisice počínaly dosti ostře. Obvykle otec musel něco dát, třeba rekvírující věděli, že je to už z životních potřeb rodiny. (s připomínkou, že tam nikoho nemá). I stalo se, že v roce 1917 z jara jsme neměli čím oseti 7 mír. V tom samém čase jsem viděl, kterak ze vsi se prodávalo obilí pod rukou do Sázavy panu Špinarovi za velké peníze celé fůry. Pak jistě to byl dvojí loket.

Dobytčí rekvisice si u nás počínala stejně pilně. Jak dorostl kousek dobytka, už se musel odevzdati. Když už, nebylo co brát, chtěli i jednoho vola ze dvou párů, které jsme museli nevyhnutelně mít k obdělání pozemků. Rekvisice odešla, neboť se otec bránil, že se třemi voly nedokáže obdělati všech polí. Hned nato přinesl policajt z rozkazu pana starosty obce patentní knoflík, na němž bylo číslo. Já jsem přišel ze školy a knoflík jsem našel. Nevěda nic o věci, dal jsem si jej ke kalhotám. Tu otec dostal rozkaz, aby odvedl 1 vola do Polné. Otec si říkal „Nic nerekvírovali, tedy nic nepovedu“. V zápětí dostal rozkaz dostaviti se na hejtmanství do Německého Brodu. Tam ho vyšetřovali jako delikventa, proč nechce plnit svých povinností, jak se patří na Rakousko-uherského občana. On celou věc vysvětlil a dokázal, že se třemi tažnými voly nelze obdělati 17 hektarů půdy. Tím byla věc zlikvidována, ale musel za to dodat jedno tele.

Komisařem na seno, slámu, brambory byl pan Spurný, statkář od Německého Brodu. Na obilí žid Oto Basch v Polné pod kostelem a na dobytek Karel Vítek, řezník v Polné. Ceny masa dodávaného „pod rukou“ byly 20 – 25 korun za jedno kilo, ale maximální cena byla do 1 – 3 korun za kilo živé váhy.

Domy v Poděšíně.

Č.p. 46

1839 Rosizký Franz

1869 Rosecký

František *1818

Poděšín [3]

1874 velký požár

1880 Blažek Josef

*1849 Poděšín [6]

1890 Blažek Josef *1849 Poděšín [6],

Rosecký František *1818 Poděšín [4]

1913 požár

1914 Hanus Josef

1960 Hanus Josef – úmrtí

1986 Hanus Jaroslav – úmrtí

1991 Hanusova Růžena – úmrtí

2006 Hanus Josef [0]

Přezdívka po doškách r. 1930: U Marků

Výměra v ha r. 1930: 6 90

Č.p. 47

1839 Rosický Jan

1869 Rosecký Jan

*1838 Poděšín [7],

Rosecký Josef

*1840 Poděšín [8]

1873 velký požár

1880 Rosecký Václav *1831 Poděšín [14]

1890 Rosecký Václav *1831 Poděšín [4],

Rosecký Jan *1813 Poděšín [2]

1914 Chvátal Alois, Chvátal Stanislav,

Chvátal Josef, Chvátal Adolf

1930 Chvátal Stanislav

1956 Chvátal Stanislav – úmrtí

1979 Flesar Rudolf – nová fasáda

1987 Sláma Pavel – koupě domu

2006 Sláma Pavel [0]

Přezdívka po doškách r. 1930: U dolních Chvátalů

Výměra v ha r. 1930: 32 36

Č.p. 48

1839 Dobrovolný

Wáclav

1869 Dobrovolný

Václav *1822

Nížkov [4]

1880 Dobrovolný

Václav *1822 Nížkov [7]

1890 Jaroš Tomáš *1851 Záborná [6],

Dobrovolná Anna *1825 Poděšín [3]

1914 Šimek Jan

1917 velký požár

1930 Šimková Anna

1953 Šimková Anežka – úmrtí

1979 Šimek Václav – úmrtí

1995 Šimková Emílie – úmrtí

1995 Štohanzl Petr – zahájena přestavba

2006 Štohanzl Petr [3]

Výměra v ha r. 1930: 2 88

Č.p. 49

1869 Šimek

Mikoláš *1833

Poděšín [6]

1880 Šimek

Mikoláš *1833

Poděšín [6]

1890 Jambor Josef *1820 Sklený [3], Minář

František *1854 Vatín [7]

1905 požár

1914 Enderle František

1936 Enderle Václav – příst. dom. stavení

2006 Smejkal Václav [2]

Přezdívka po doškách r. 1930: U tesařů

Výměra v ha r. 1930: 5 38

Č.p. 50

1839 Rosický

Wáclav

1869 Rosecký

Martin *1819

Poděšín [6]

1880 Rosecký

František *1825 Špinov [4]

1890 Rosecká Františka *1825 Špinov [4]

1914 Šmiraus Josef, Šmiraus Vojtěch,

Šmiraus František

1917 velký požár

1930 Šmiraus František

1937 Šmiraus Jan – úmrtí

1971 Šmiraus František – úmrtí

1987 Šmiraus Adolf – úmrtí

2006 Skalická Marie [6]

Výměra v ha r. 1930: 3 89

Cestománie – Jak je v Anglii.

Tentokrát se vyjíměčně podíváme do západní Evropy – Velké Británie. S prázdninovými zážitky se s námi podělí naše rodačka Jana Leštinová z Nového Veselí. Strávila zde loňské prázdniny jako au pair. (čti [óper])

J. Dočekal

Velká Británie patří mezi nejvyspělejší a nejbohatší státy Evropy. Není proto divu, že do této země proudí každoročně tisíce přistěhovalců z celého světa s vidinou lepších životních podmínek nebo dobrého přivýdělku. Právě druhý důvod přitahuje v letních měsících zejména mladé lidi z naší země. Mužská ruka se uplatní hlavně v oblasti gastronomie či na farmách, zatímco převážná část něžného pohlaví pracuje jako au pair. Au pair je svobodná dívka, která žije a pracuje v rodinách s dětmi. Jejím hlavním úkolem je starost o děti a domácnost. Odměnou za práci jí je kapesné, které dostává každý týden. Kromě toho jí rodina poskytuje ubytování a stravu zdarma. Velkou výhodou tohoto zaměstnání je bezprostřední kontakt s rodinou. Au pair má jedinečnou příležitost poznat běžný život a zdokonalit se ve znalosti cizího jazyka, proto byla tato práce i mojí volbou.

Jako au pair jsem v Anglii strávila 2,5 měsíce. Moje hostitelská rodina bydlí ve vesničce Lodsworth, která leží přibližně 60 km na jih od Londýna ve správním celku West Sussex. Vesnice v Anglii jsou zcela odlišné od vesnic českých, a to nejen svou architekturou, ale i věkovým složením obyvatelstva nebo službami (obchody, pošty, školy apod.)

Vesnice tvoří staré kamenné domy, sem tam můžeme vidět i stavení hrázděná. Omítnuté domy jsou vidět pouze ve městech. Ploty z pletiva Angličané snad vůbec neznají. Malé zahrádky před domy jsou ohraničeny nízkými kamennými zídkami. Zařízení bytů je také jiné než u nás. Nábytek je většinou starožitný. Vůbec starožitné předměty nebo jejich napodobeniny jsem viděla ve všech domácnostech, které jsem navštívila. Samozřejmě se jednalo o mladé rodiny. U nás by si mladá generace takové „staré krámy“ do bytu jistě nedala.

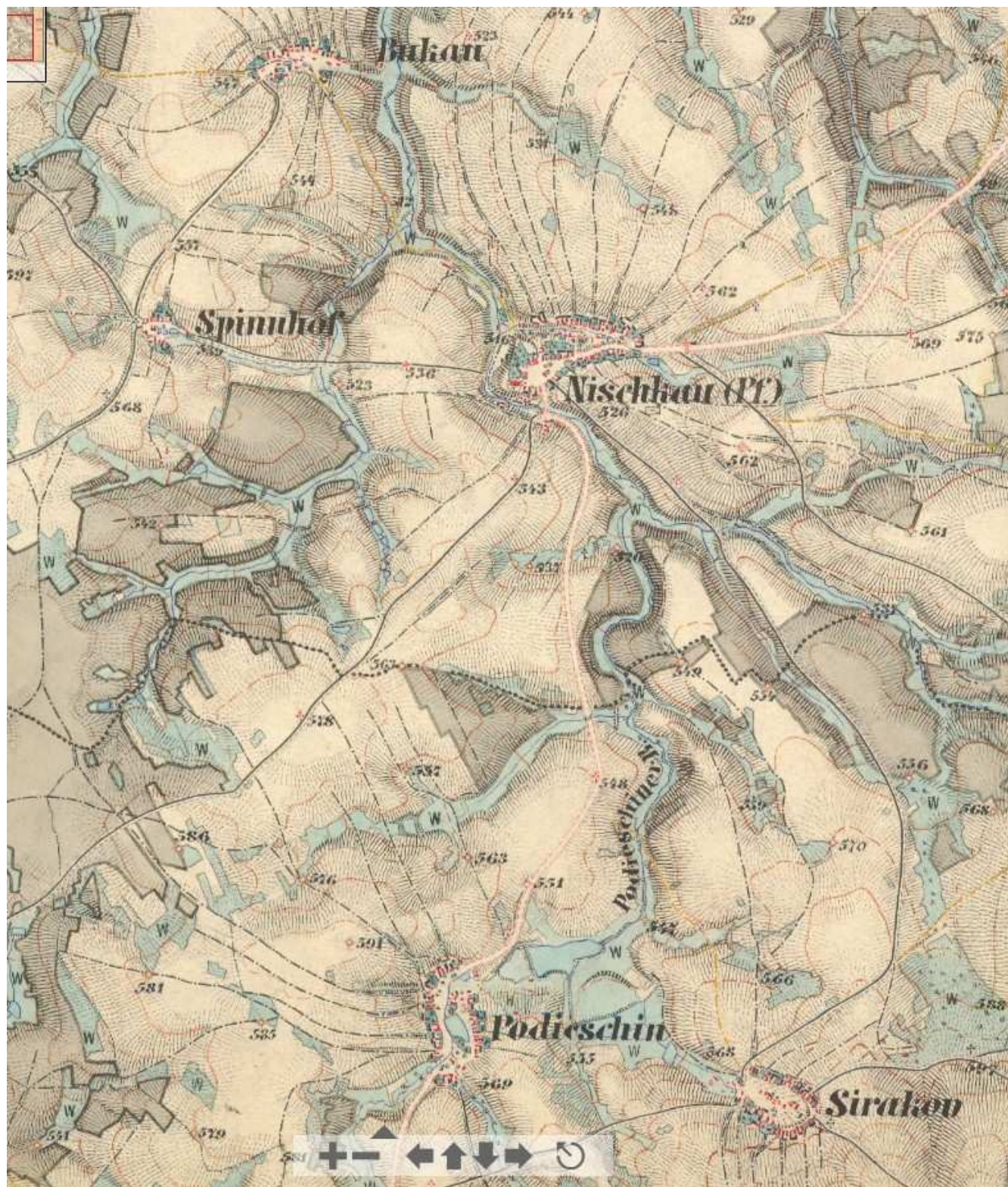
Na vesnici žijí převážně rodiny s malými dětmi a lidé důchodového věku. Mladí svobodní lidé naproti tomu bydlí ve městech. Pro Angličany je velmi důležité, aby jejich děti vyrůstaly v čistém prostředí. Nevýhodou ale je, že se školy a školky většinou nacházejí daleko od bydliště, a tak rodiče musí děti vozit do školy autem. Školství prochází v posledních letech krizí. Státní školy prý nemají valnou úroveň, a tak dobře zaopatřené rodiny upřednostňují školy soukromé. Tyto školy, na rozdíl od našich soukromých škol, nabízejí nejen velmi kvalitní výuku, ale i velké možnosti volno časových aktivit. Děti tak tráví ve škole téměř celý den.

Také nakupování může být na venkově problém. Ve vesnicích jako je Lodsworth nejsou vůbec žádné obchody. Lidé musí dojíždět do měst do supermarketů. Je zcela běžné, že rodina vlastní alespoň dvě auta, a tak tento nedostatek pro mladé lidi není překážkou. Staří lidé jsou ale závislí na autobusové dopravě, která je z mého pohledu nedostačující. Naši vesnici jezdily autobusy pouze dvakrát do týdne, a tak důchodci jezdí nakupovat pouze dvakrát za týden nebo využívají pomoci ostatních lidí. Je totiž neobvyklé bydlet se svými dospělými dětmi v jednom domě. Po dosažení plnoletosti se mladí zcela osamostatňují a stěhují se do měst, která leží třeba i několik stovek kilometrů od místa jejich rodiště. O staré a nemocné se tak často starají charity.

Muži z venkova často dojíždí do práce do Londýna. Zemědělství je na venkově spíše koníčkem. Farmářů z povolání ubývá.

(Pokračování v příštím čísle)

Jana Leštinová

Mapa Poděšína a okolí dle III. vojenského mapování - Františko-josefského z roku 1876-1878 (Morava a Slezsko), 1877-1880 (Čechy) , měřítko 1 : 25 000.

Mapa je barevně značena (domy – červeně, potoky – tmavě modře, rybníky, louky – světle modře, pole – světle hnědá, vrstevnice – tmavě hnědá, kopce – černé šrafy, cesty – černá, kóty, názvy – černá).

Názvy obcí: Podieschin, Sirakov, Nischkau, Spinnhof, Bukau.

Cesty: Karbarova z Nížkova do Hrbova a odbočkami k Poděšínu, Sirákovská na Polnou s odbočkou.

Poděšínský potok po průtoku Nížkovem nemění svůj název, jak se to stává na některých současných mapách.

Křížky: k Nížkovu za vsí a ve Žlabu, na Karbarové cestě, na Sirákovské cestě.

J. Dočekal

Anglie - Londýn – Tower Bridge.

Tři králové i v Poděšíně.

Anglie - Lodsworth – Domky „mojí“ rodiny.

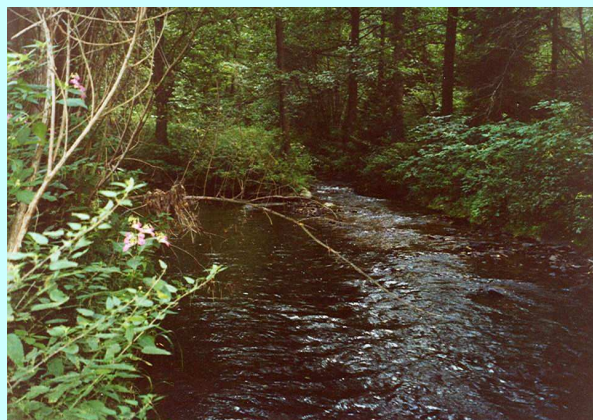
Letošní zima plná sněhu.

Anglie - Londýn – Big Ben

Trochu historie-poznáte se někdo na kolotoči?

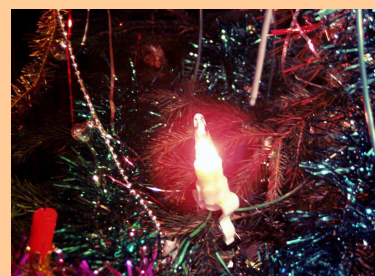
Příroda - Soutok Poděšínského potoka a Sázavy.

Vítání občánků 2005 – rodiče s dětmi.

Vítání občánků 2005 – úřad.

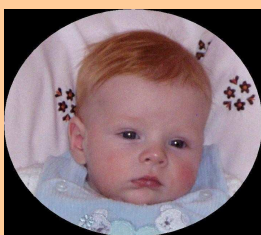
Vánoční besídka ve školce.

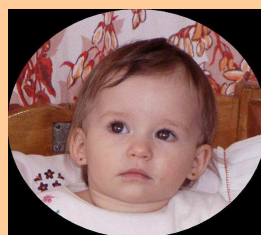
ANDREA
SEKNIČKOVÁ

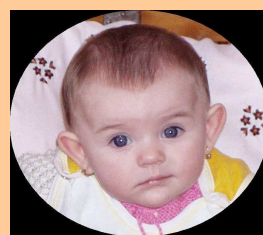
JAN
CHVÁTAL

JAN
POUL

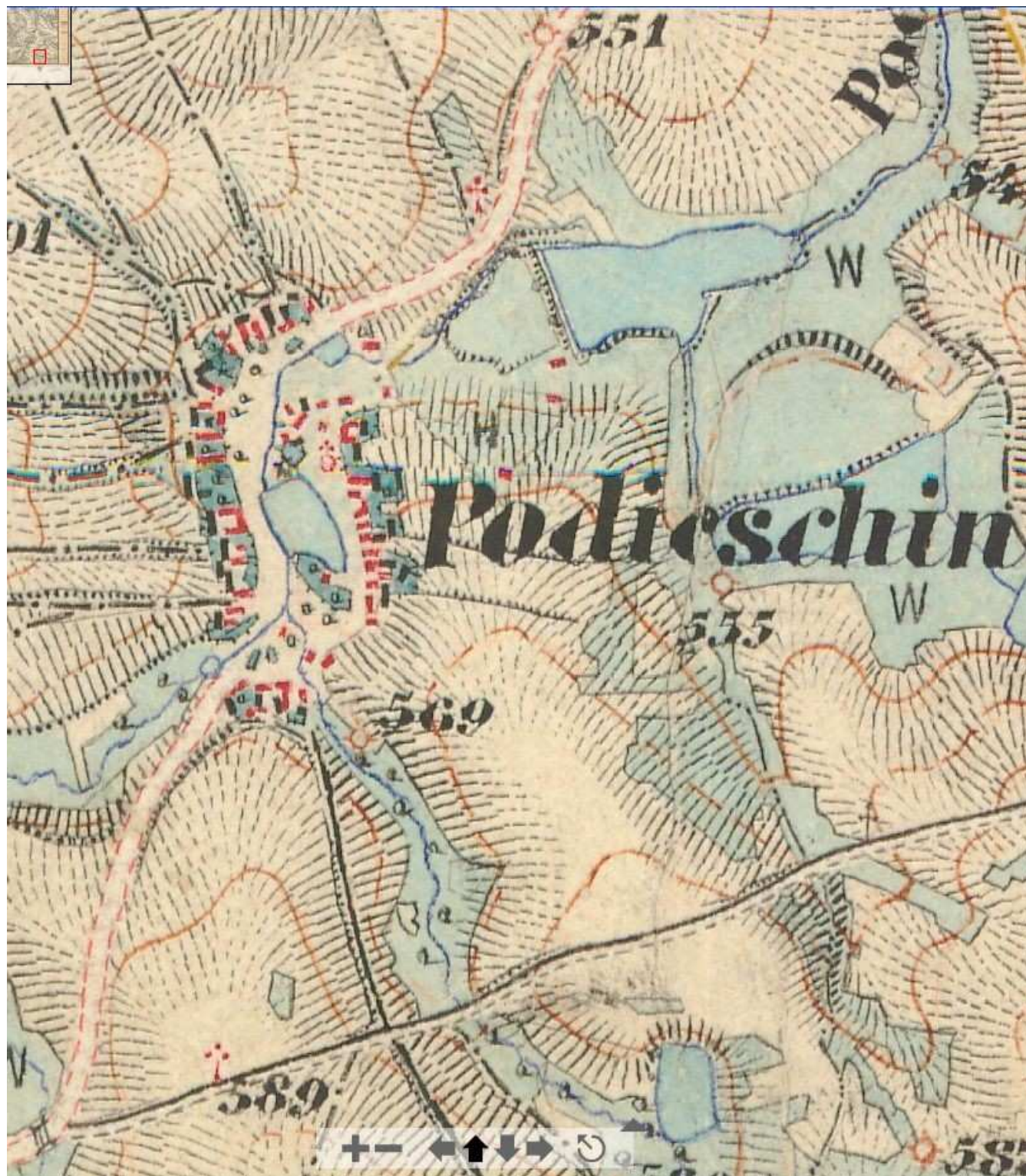
ANETA
DOČEKALOVÁ

MICHAELA
ENDERLOVÁ

Noví občané Poděšína s rodinami.

Mapa Poděšína dle III. vojenského mapování - Františko-josefského z roku 1876-1878 (Morava a Slezsko), 1877-1880 (Čechy) , měřítko 1 : 25 000.

Rybníky: současné – Mlýnský na návsi, Panský k Sirákovu, zaniklé – velký rybník za vsí k Nížkovu, sádky ve vsi v horní a dolní části obce, rybník za Sirákovskou cestou k Samotínu.

Potoky: jako dnes, ale nejsou zregulovány (Poděšínský a Samotínský potok)

Cesty: hlavní od Sirákova k Polné s odbočkou k Poděšínu a Rudolci.

Kříže: na Sirákovské cestě a pode vsí k Nížkovu.

Zajímavost: naznačen koridor, procházející obcí k Nížkovu a odpovídá budoucí silnici, na opačnou stranu jde po cestě k Háječku a protíná Sirákovskou cestu.

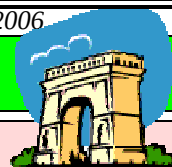
J. Dočekal

Obyvatelé.

1. Počet obyvatel k 1.1.2005. 251, z toho 124 mužů a 127 žen					
2. Narozené děti v roce 2005.	4	Sekničková Andrea		č.p. 5	nar. 9.3.2005
		Chvátal Jan		č.p. 32	nar. 30.6.2005
		Enderlová Michaela		č.p. 69	nar. 5.7.2005
		Poul Jan		č.p. 34	nar. 28.8.2005
3. Přihlášení občané v roce 2005.	5	Králová Michaela	1.7. z Pelhřimova	č.p. 11	nar. 6.12.1985
		Lán Jaromír	2.8. z Pořežína	č.p. 86	nar. 26.2.1978
		Štohanzl Petr ing.	20.12. ze Žďáru n.S.	č.p. 48	nar. 18.1.1967
		Štohanzl Jakub	20.12. ze Žďáru n.S.	č.p. 48	nar. 10.1.1993
		Štohanzlová Lucie	20.12. ze Žďáru n.S.	č.p. 48	nar. 22.12.1989
4. Zemřelí	0				
5. Odhlášení občané v roce 2005.	5	Nedělková Pavlína	13.1. do Žďáru n.S.	č.p. 88	nar. 4.5.1982
		Chvátalová Iva	7.3. do Jihlavy	č.p. 39	nar. 3.9.1979
		Musil Martin	14.12. do Věžnice	č.p. 88	nar. 3.6.2004
		Musil Martin	14.12. do Věžnice	č.p. 88	nar. 11.11.1974
		Musilová Hana	14.12. do Věžnice	č.p. 88	nar. 1.6.1978
6. Svatby v roce 2005.	2	Chvátalová Iva a Strapka Petr		č.p. 39	dne: 2.7.2005
		Enderlová Miroslava a Lán Jaromír		č.p. 86	dne: 16.7.2005
7. Počet obyvatel k 31.12.2005. 255, z toho 127 mužů a 128 žen					
8. Životní jubilea v roce 2006:	83 r.	Rosecká Františka		č.p. 19	nar. 11.1.1923
	89 r.	Flesarová Blažena		č.p. 47	nar. 26.1.1917
	85 r.	Dočekal Jaroslav		č.p. 9	nar. 13.2.1921
	50 r.	Nejedlá Anna		č.p. 85	nar. 5.3.1956
	85 r.	Landsmanová Marie		č.p. 56	nar. 13.3.1921
	75 r.	Doležalová Marie		č.p. 15	nar. 29.3.1931
	50 r.	Šimková Ludmila		č.p. 25	nar. 1.4.1956
	89 r.	Dobrovolná Božena		č.p. 37	nar. 7.4.1917
	60 r.	Doležalová Stanislava		č.p. 4	nar. 1.5.1946
	60 r.	Šimek Jan		č.p. 80	nar. 1.5.1946
	82 r.	Sláma Jan		č.p. 29	nar. 9.5.1924
	50 r.	Chvátal Jaroslav		č.p. 39	nar. 18.5.1956
	60 r.	Sláma Jindřich		č.p. 72	nar. 25.6.1946
	50 r.	Šimek Jiří		č.p. 25	nar. 19.6.1956
	70 r.	Smejkalová Anna		č.p. 49	nar. 16.7.1936
	60 r.	Sobotková Ludmila		č.p. 57	nar. 16.7.1946
	83 r.	Chvátalová Anna		č.p. 33	nar. 26.7.1923
	50 r.	Vejvodová Marie		č.p. 50	nar. 1.11.1956
	81 r.	Dočekalová Marie		č.p. 9	nar. 9.11.1925
	9. Výročí svateb v roce 2006:	25 r.	Anna a Vladislav Flesarovi		č.p. 83
20 r.		Marie a Pavel Jágrovi		č.p. 89	dne. 7.6.1986
25 r.		Miroslava a Stanislav Enderlovi		č.p. 86	dne. 29.8.1981
25 r.		Jana a Milan Šorfovi		č.p. 82	dne. 12.9.1981
15 r.		Libuše a Jaroslav Dočekalovi		č.p. 9	dne. 21.9.1991
25 r.		Jana a Vladimír Navrátilovi		č.p. 11	dne. 24.10.1981
20 r.		Eva a Libor Žákovi		č.p. 60	dne. 24.10.1986
15 r.		Jana a Jiří Enderlovi		č.p. 69	dne. 26.10.1991
55 r.		Anna a Jan Slámovi		č.p. 29	dne. 24.11.1951

Kultura.

Smírčí kámen.

Právě vyšlo 3. doplněné vydání knihy od Hynka Jurmana „Smírčí kameny na Vysočině“, kde jsem se dočetl o velice zajímavých příbězích z okolí naší obce, které bych Vám chtěl postupně přepisovat. Nejprve se vydáme k Červenému mlýnu a k řece Sázavě.

Od Losenice není daleko k Červenému mlýnu na řece Sázavě. Nejlépe nás tam přivede cyklostezka z Nížkova nebo Nových Dvůrů. Ještě blíže to máte z železniční zastávky Nížkov. V 18. století zde tyto komunikační vymoženosti neměli, vedla tu jen obyčejná vozová stezka. Právě po ní ujížděla v roce 1774 rozesmátá svatba. Nevěsta byla velice pěkná, však byl o ní mezi mládenci zájem. Zvláště mlynářův syn Jan o ní léta usiloval! Ale neuspěl, vybrala si Jiřího. Ten si ji teď spokojeně odvážel z Nížkovského kostela a celou cestu nepouštěl její ruku. Slunce zrovna vykukovalo z mraků, snad teď prozáří jejich společný život, posvítí jim na cestu. Nebude těžké po ní jít, když se mají tolik rádi.....

Prrrr! Nad cestou se mihl stín. Mlynářův syn Jan! Tolik ji miloval.... Nikdy se nesmíří s tou ztrátou! V ruce drží zbraň a svatba se blíží. Cesta k Červenému mlýnu se tam zvedá do srázu a po boku svatebčanů zela dobře dvacetimetrová propast. Jan svírá zbraň a váhá. Má je zastřelit? Koho? Zrádnou dívku? Nebo jenom Jiřího? Ani to nedokáže, nikdy po živé duši nevystřelil. Do vyjetých kolejí nalehla mračna svými stíny. Už se nesvítí novomanželům na cestu. Jan ze zoufalství zvedá zbraň a střílí aspoň do vzduchu. Koně uskakují jak uštknutí, kočí je na kozlíku zbytečný, kočár se řítí i se svatebčany a spřežením po kolmém svahu dolů do koryta Sázavy. Praskot je ukončen ránou a žblunknutím, pak je ticho. Dlouhé a trvalé. Jen jeden z koní naposledy smutně zařičí. Nevěsta se nehýbá, její věneček odnáší dravý proud. Ani ženich se nepohne. Všichni svatebčané z kočáru vypustili duši. Jan se vrací ke mlýnu s hlavou plnou černých mračen. Nikdy už nebude šťastný.

Na místě neštěstí, asi tři sta metrů od Červeného mlýna, byl nad cestou postaven kámen (71x42x16 cm) s vyobrazením kříže a letopočtem 1774. Dneska kámen již není na svém místě. Kámen je asi 400 metrů od místa činu. Má jej tam posazený na svém pozemku chalupář (chata Buková č.41).

Z.Jaroš

Vítání občánků.

V neděli 8. ledna v 10 hodin proběhlo v Mateřské škole již třetí vítání občánků do života. Pozvání sboru pro občanské záležitosti přijali všichni pozvaní rodiče se svými dětmi. Celý program řídila paní Marie Dobrovolná, kulturní vložku s dětmi Natálií Poullovou, Jaroslavou Slámovou, Erikou Sekničkovou a Jaroslavem Dočekalem připravila Marie Jarošová, při obřadu vypomáhala Jindřiška Landová a za obecní úřad Zdeněk Jaroš, fotograf Jaroslav Dočekal a kameramané František Vejvoda a Liba Dočekalová. Vítání se účastnili: Aneta Dočekalová s rodiči Lenkou a Pavlem, Michaela Enderlová s rodiči Janou a Jirkou, Andrea Sekničková s rodiči Janou a Vraťou, Jan Chvátal s rodiči Lucií a Aloisem, Jan Poul s rodiči Janou a Janem. Musíme doufat, že tato nově vzniklá tradice v Poděšíně bude pokračovat i v dalších letech po volbách, které nás letos čekají.

Z.Jaroš

Školka.

Přežblepty.

1. Po výlovu Mlýnského rybníka děti ve školce kreslily ryby. Bohdanka dokončuje obrázek a povídá: „Jééé, ještě jsem zapomněla namalovat ty špalíčky“ (šupinky).

2. Paní učitelka se rozhodla držet dietu a po celý týden obědvala jen maso bez přílohy. V pátek byly na oběd palačinky. Šimůnek dělá hospodáře a roznáší všem jídlo plné porce. Paní učitelce donese pouze tři palačinky a praví: „Paní učitelko, vy držíte dietu na tři palačinky“.

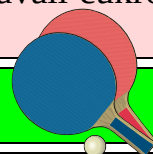
M.Jarošová

Vánoční besídka.

V úterý 20. prosince o třetí hodině odpolední byla ve školce zahájena tradiční Vánoční besídka. Jako účinkující se představilo všech 17 přítomných dětí za vedení paní učitelky Nedopilové. Celý program písniček, básniček, tanečků a koled, který trval rovných 55 minut shlédlo 45 – 50 přítomných diváků od školní mládeže přes rodiče a prarodiče. Po vystoupení děti nejprve obdarovaly rodiče papírovými zvonečky, které samy vyrobily a potom našly pod rozsvíceným Vánočním stromkem dárky a nové hračky, ze kterých měly velkou radost a hned si s nimi pohrály. Během vystoupení diváci ochutnávali cukroví, které děti napekly.

M.Jarošová

Sport.

Vánoční turnaj. Ve středu 28. prosince uspořádala TJ Poděšín tradiční Vánoční turnaj ve stolním tenise. První místo obsadil Radek Křest'an z Přibyslavi, druhý skončil vítěz loňského ročníku Vaněk Radim z Polné, třetí byl Jaroslav Sobotka – Nížkov, 4. Petr Krčál – Přibyslav, 5. František Bláha, 6. Zdeněk Brabec – Nížkov, 7. Jiří Hladík – Polná, 8. Petr Holas – Polná, 9. Jitka Landová, 10. Petr Jaroš, 11. Zdeněk Jaroš, 12. Tomáš Karas – Přibyslav, 13. Luboš Tachovský – Přibyslav, Aleš Neubauer, 15. Radim Jaroš, 16. Stanislav Enderle, 17. Miloš Krčál – Přibyslav, 18. Jana Štikarová, 19. David Musil, 20. Bohuslav Eliáš – Nížkov, 21. Marie Vejvodová, 22. Jan Koumar, 23. František Vejvoda ml., 24. Andrea Jaitnerová.

Z.Jaroš

Historie.

Výročí obce.

1356-		Název obce – Podyschin
1776-		Selské povstání, v Poděšíně klid - Vedení Jan Rosický rychtář
1796-		Nížkovská obec přijala obce školní Poděšín
1886-	6.3.	V Poděšíně se narodil Miloslav Bezděk, učitel, novinář a spisovatel, psal hudební referáty a recenze, zemřel 3.9.1975, syn Jana Bezděka nar. 16.5.1858
1916-	22.9.	Rekvizice kovů, odebrán zvon z kaple na zbrojní průmysl
1926-	1.5.	Postaven nový železobetonový most k Sirákovu, nová silnice ze Sirákova na hranici Moravy, délka 1540 metrů
1926-	1.5.	Založeno vodní družstvo pro melioraci pozemků
1926-	19.10.	Vražda u Poděšína, mrtvá žena, Chalupníčkova louka
1936-	1.12.	Zakoupena 1. protiplynová maska za 181,30 Kč
1946-	16.7.	Umístění telefonní hovorny v hostinci Josefa Roseckého
1956-	23.2.	Založení Jednotného zemědělského družstva
1976-	10.8.	Požár na poli: shořelo 17 ha ječmene od kombajnu
1976-	6.9.	Zahájení provozu školky
1996-	6-7.	Položen ve vsi mezinárodní telefonní kabel

Nejstarší historie Poděšína a okolí. (4. část)

- 1554

Zima byla do první čtvrtě dubna, pak už bylo teplo. Úroda byla slabá. V listopadu padal první sníh a zase se začala honit zvěř v Záborné, Janovicích a Skrýšově. Ubito bylo: 4 jeleni, 9 srnců, 6 daňků, 2 vlci, 9 kun, 3 tchoři, 8 divokých koček, 4 kočky domácí v poli, 2 psi domácí toulaví, 93 bažantů, 47 koroptví, 2 sovy, 82 divokých zajíců, 3 jezevci a 6 lišek. Honili všichni poddaní z okolních vsí a panstvo na koních rajtovalo a psi štvali.

Vrchnost v Polné vydala nařízení, že každá celá rodina i děti musí pomáhat každý den při robotách. Člověk žádného práva nemá proti panstvu v Polné. To všechno dělají panští pomahači, bez vědomí vrchnosti.

Ve sklářský huti v Sirákově pracuje 12 lidí. Vrchní sklenář je Gallus Flesar II, dále Anton zvaný Sobotka, Johanus zvaný Bejcžek, Wawřyn zvaný Krecht, Willferd Jahn, Walter Miller, Karl Heinz, Barta zvaný Doležel, Gyrži zvaný Fuka, Barták zvaný Žežulka, Mojmír zvaný Kopeček. Taký tady jest ten Němec, co mu všechno patří Kurt Hanzkreuz s familiou svou.

- 1556

Léto je suché a často chodí bouřky, které jsou dost silné. Ke konci listopadu přišla tuhá zima.

V listopadu se lovily rybníky v Sirákově, Poděšíně a Janovicích, všude jen po jednom rybníku. V tu dobu již byla velká zima a mnoho lidí je z toho nemocných. Hony na zvěř se tentokrát konaly v Záborné, Janovicích a Polné. Ubito bylo: jeleni 2, srnci 6, jezevci 3, staré lišky 8, kuny 9, kočka domácí v poli 2, jezevec mladý 1, zajíc divoký 19, daňci 2, bažanti 33, koroptve 19, sojky 4, vrány 44, sovy 2 a orli 3. Všechno bylo odvezeno do Polné a něco do Žďáru.

V Nížkově je otevřen hamr na železo. Tady všude okolo v zemi leží ruda železná v Sirákově, Poděšíně, Nížkově, Matějově, Újezdě i trochu u Rudolce a i dál u vsí jiných okolo nás. Hamerník dobrý prý tam je co z Němec přišel a jméno má Frydrych Weismann, ale trochu náš jazyk umí. On chlapy do práce shání. Každý kdo tam práci dostane je šťastný, protože grošíky potřebné jsou hodně.

V Polné je predikantus bratrský, který se jmenuje Benedictus Nožka. Je to dobrý kazatel.

- 1557

Tuhá zima byla do poloviny ledna. Sněhu napadlo do výšky 4 střevice i více. Ven se nedá krok udělat. Formani furýrovat (vozit) nic nemůžou sklo vyrobené a také dřevo zpátky potřebné. Proto lidé dělají doma při smolných loučích. Provazy motají, vlnu zpracovávají, z čehož je v domě velký smrad, že se ani dýchat pořádně nedá. Také vyrábí hrábě, vidle, chomouty. Nože, kosáky a sekery brousí na brusy. Děti musí pomáhat, aby se to i oni naučili. Od druhé poloviny dubna přišlo teplo a déšť. V lesích roste hodně hub, borůvek a lesních jahod. Velký zázrak byl, když do konce prosince nebyla žádná zima. Nebyl ani mráz ba ani sníh.

Před žněmi oheň v Poděšíně, 4 chalupy celé shořely a 2 při tom lidi zemřeli. Též v Nížkově po žních přišel oheň a shořely tam 3 chalupy. Těm lidem nezůstalo zcela nic, ani kus chleba. Hony se konaly v Poděšíně, Nížkově a Záborné. Kolik bylo ubito zvěře pisatel nepíše.

(Pokračování v příštím čísle)

Václav Flesar

Poděšín roku 1704. (2. část)

Fig. 2. Moll (mlýn), náhon na kolo z rybníčka, mlelo se podle přítoku a odtoku vody.

Fig. 3. Mlýnský (obecní) rybník.

Nro. 2. Mlýn Matiege Filzbauera

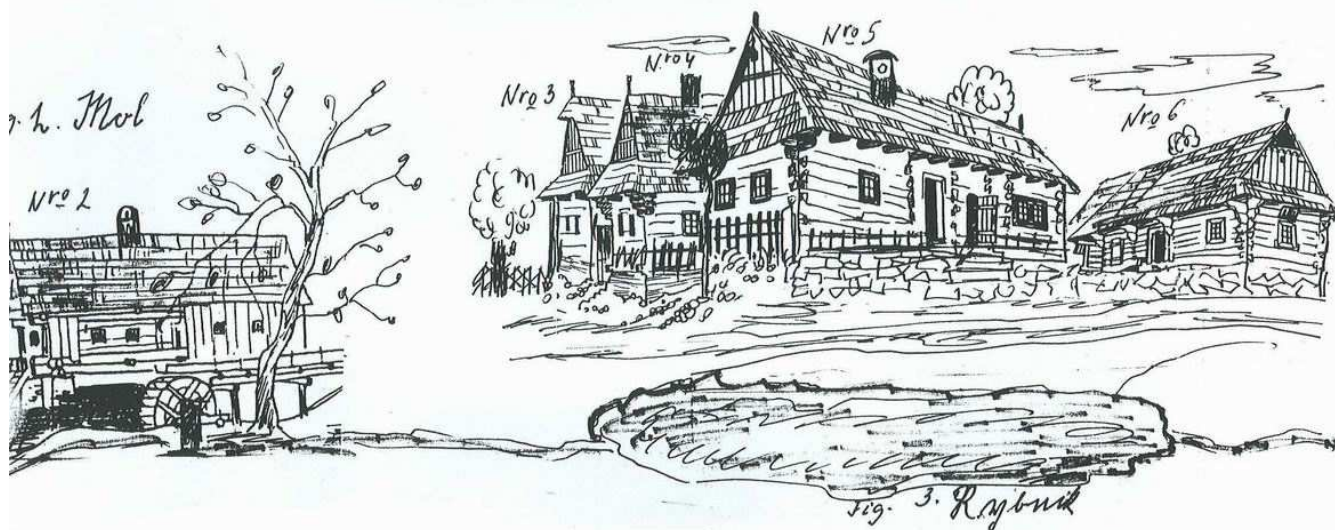
Nro. 3. Martin Chwatal

Nro. 4. Thomas Musyl

Nro. 5. Georg Piberle

Nro. 6. Matieg Frubauer

Václav Flesar

Staré mapy. (4. část)

Pokračujeme se starými vojenskými mapami. Tentokrát tzv. III. Vojenské mapování. Všimněte si množství rybníků ve vsi i okolí, zejména velkého rybníku pode vsí směrem k Nížkovu. Silnice stále ještě neexistovaly, některé cesty se zachovaly dodnes, některé zanikly. Dobrým orientačním znakem je křížek k Nížkovu, dále kóty na vrcholcích kopců. Potoky zde jsou již dobře rozeznatelné. Tvar lesů je také jiný. Oproti mapě zveřejněné minule má opět daleko více podrobností.

J. Dočekal

Následující popis i ukázky map byly vyhledány a vybrány z internetu, adresa:

<http://oldmaps.geolab.cz/>.

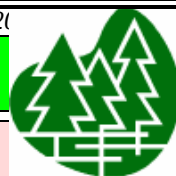
III. vojenské mapování - Františko-josefské

1876-1878 (Morava a Slezsko), 1877-1880 (Čechy), měřítko 1 : 25 000

Jelikož Františkovo mapování již nestačilo požadavkům armády rakouské monarchie na přesné a hlavně aktuální mapy, r. 1868 rakouské ministerstvo války rozhodlo o mapování novém. Jeho podkladem se opět staly katastrální mapy, oproti II. vojenskému mapování je vylepšeno znázornění výškopisu – nejen šrafami, ale také vrstevnicemi a kótami. Výsledkem mapování jsou kolorované tzv. topografické sekce, z nichž přetiskem vznikly mapy speciální (1 : 75 000) a generální (1 : 200 000), které již byly tištěny černobíle.

Po vzniku samostatného Československa byly mapy předány z Vídně Vojenskému zeměpisnému ústavu v Praze. Zatímco speciální mapy byly reambulovány a hojně používány nejen v armádě až do roku 1956, původní kolorované sekce zmizely ze zorného pole kartografické veřejnosti. Po mnoha letech se podařilo část mapování dohledat a v prostředí aplikace Zoomify vizualizovat. Mapové listy v počtu 234 se v minulém roce neočekávaně objevily v Mapové sbírce UK Praha a jejich digitalizaci provedla Agentura ochrany přírody a krajiny – pracoviště Brno. Z přehledu existujících mapových listů – obrázků – je patrné, že nemalá část chybí. Pokud někdo z uživatelů ví o existenci chybějících mapových listů a byl by ochoten list(y) zapůjčit k naskenování, laboratoř a nejen ona to velmi uvítá a doplní do aplikace.

(Pokračování v příštím čísle)

Lesní družstvo Polná.

Výročí.

Ve čtvrtek 15. prosince proběhla v kavárně u Slovana v Polné slavnostní schůze Lesního družstva v Polné, k 10. výročí znovu založení družstva.

K tomuto výročí byla vydána brožurka, ze které jsem udělal výběr a ten jsem doplnil svými údaji:

Před 1. listopadem 1927 patřily lesy dobrouťovské Malá a Velká Ochoz bývalému velkostatku Žďár na Moravě, jako revír Dobrouťov, k němuž byla započítána i lesní oddělení Bor a Březina s Kateřinou. Dnem 1. listopadu zakoupila tyto lesy po schválení státním pozemkovým úřadem bývalá okresní správní komise samosprávného okresu polenského, jež ještě před reorganizací okresních politických správ, tj. před 1. prosincem roku 1928, utvořila družstvo obcí okresu polenského, které pak zpětně uvedeným dnem 1. listopadu 1927, za souhlasu bývalého zemského výboru a příslušných soudů, jako zapsané družstvo se schválenými stanovami, lesy převzalo, je jejich legálním vlastníkem.

22. února 1928 obec Poděšín přistoupila za člena Lesního družstva v Polné. Delegátem a zástupcem ve družstvu byl zvolen Rudolf Flesar č.10, což dokládá protokol sepsaný o schůzi obecního zastupitelstva číslo 3, konaného dne 22. února 1928 za přítomnosti podepsaných. Předmět jednání: Za člena do Lesního družstva zřizujícího se v Polné pro les Ochozu obec přistoupí. Schváleno obecním zastupitelstvem i finanční komisí. Peníze 30.000.-Kč se vypůjčí v rajfajence v Poděšíně. Do valné hromady je navržen na delegáta Lesního družstva pan Rudolf Flesar z čísla 10. Podepsání: Václav Sláma č. 29 – starosta, Jaroslav Dočekal č. 9 – náměstek, Adolf Fejt č. 19 – radní, Josef Jaroš č. 1. – radní, výbor Rudolf Rosecký č. 43, František Nejedlý č. 14, Josef Jágr č. 2, Václav Enderle č. 49, František Stránský č. 13, Josef Homola č. 20 a Josef Kašpárek č. 18. Podíly obcí při založení: 180 podílů Polná, po 30-ti podílech: Brzkov, Dobrouťov, Hrbov, Janovice, Nížkov, Poděšín, Sirákov, Věžnice, Věžnička, Záborná po 20-ti podílech: Rosička, Skrýšov, Špinov.

Protokol sepsaný při schůzi obecního zastupitelstva konané dne 9. dubna 1928 za přítomnosti podepsaných. Stanovy Lesního družstva v Polné byly členům zastupitelstva přečteny při této schůzi a schváleny. Žádost na půjčku k okresní správní komisi bude zaslána a zápůjčka byla zastupitelstvem povolena.

4. února 1934 byl za delegáta do Lesního družstva za obec Poděšín zvolen pan František Nejedlý z čísla 14, na místo pana Rudolfa Flesara, který pro nemoc z této funkce odstoupil.

2. července 1945 byl za delegáta do Lesního družstva v Polné opět zvolen pan František Nejedlý.

K 31. prosinci 1949 byly podíly Lesního družstva: Polná 180 podílů, Brzkov, Dobrouťov, Hrbov, Janovice, Nížkov, Poděšín, Sirákov, Věžnice, Věžnička a Záborná po 30-ti podílech, Rosička, Skrýšov a Špinov po 20-ti podílech. Podle výkazu držby pozemkové v roce 1949 družstvo hospodařilo v lesích podle katastrálního území takto: Malá a Velká Ochoz 260,75 ha, Březina a Kateřina 106,27 ha, Bor 44,85 ha; to je celkem 411,87 ha. Z nemovitostí patřila družstvu hájovna č.74 v Dobrouťově a myslivna, nynější sídlo družstva v Polné.

3. května 1959 se konala valná hromada Lesního družstva v Polné, která usnesla na základě usnesení vlády ČSR č.102/1959, že bude Lesní družstvo zrušeno a vstoupí do likvidace. Likvidátory družstva byli jmenováni Jan Chodák z Velkého Meziříčí, Antonín Nápravník z Polné a František Tobola z Polné. Družstvo bylo vymazáno z obchodního rejstříku dnem

10. prosince 1959. Veškerý nemovitý i movitý majetek bez náhrady převzaly Československé státní lesy a hospodařily na něm do roku 1996.

V Polné 16. srpna 1995 proběhla první konzultační schůzka zástupců obcí podílníků Lesního družstva. Za naši obec se schůzky účastnil starosta Zdeněk Jaroš. Na této schůzce byl ustanoven přípravný výbor k obnovení družstva ve složení Petr Rosický, za město Polná, ing. Jan Kratochvíl, zaměstnanec lesů ČR a Jan Mokrý, starosta obce Nížkov. Po dohledání historických dokumentů dokládajících oprávněnost nároků obcí na vrácení původního nemovitého majetku a po jeho identifikaci, všechny členské obce požádaly současné držitele, Lesy ČR a Pozemkový fond ČR, o vrácení.

Obecní zastupitelstvo na svém zasedání dne 18. srpna 1995 schválilo žádost o vrácení nemovitého majetku sdruženého v bývalém Lesním družstvu Polná, v bývalém okrese Havlíčkův Brod. Dále schválilo příspěvek 500.-Kč na jeden podíl, to je na 30 podílů 15.000.- Kč. a plnou moc panu Petru Rosickému, aby v plném rozsahu zastupoval při uzavření smlouvy o převodu vlastnictví Lesního družstva Polná a Zdeňku Jarošovi, starostovi obce, aby obec v plném rozsahu zastupoval při podpisování smluv, při ustavující členské schůzi a valných hromadách družstva.

Usnesením vlády č.168/95 ze dne 15. března 1995 byly obcím postupně vráceny od roku 1996 lesy a rybníky od Lesů ČR v Hradci Králové v podílech bývalého družstva, jaké měly obce ke dni 31. prosince 1949. To znamená lesní pozemky v k.ú. Dobroutov 267 ha, v k.ú. Polná 104,5 ha a v k.ú. Horní Věžnice 46 ha. Dále byla družstvu vrácena lesovna v Polné, Palackého 757 (dnešní sídlo), hájenka v k.ú. Dobroutov č. 74, rybníky Horní a Dolní Ochoz. Z tohoto důvodu se sešli ve čtvrtek 14. prosince 1995 zástupci těchto obcí na ustavující schůzi nového družstva, jehož členové jsou tyto obce: Polná 260 podílů, Nížkov 50 podílů, Brzkov, Ždírec, Věžnice, Dobroutov, Poděšín, Sirákov a Záborná po 30 podílech, Rosička 20 podílů. Polná je sloučena s těmito původními podíly: Hrbov 30, Janovice 30, Skrýšov 20 a sama měla 180 podílů. Nížkov měl 30 podílů a má ještě 20 podílů ze Špinova. Nově zvolené představenstvo a kontrolní komise: předsedou byl zvolen pan Petr Rosický z Polné, na kterém nejvíce ležela tíha příprav a vyřizování dokumentace k založení družstva, místopředseda Václav Vlk - starosta obce Dobroutov. Členy představenstva Jan Mokrý – starosta obce Nížkov, Milan Laštovička – starosta obce Brzkov a ing. Petr Novák z Měst. Úřadu Polná. Kontrolní komise – ing. Jan Znojenský – starosta obce Záborná, Zdeněk Jaroš – starosta obce Poděšín a Jaroslav Štikar – starosta obce Sirákov“.

Krajský obchodní soud v Brně, obchodní rejstřík zapsal dne 29. ledna 1996 „Lesní družstvo v Polné“ se sídlem Palackého 757, 588 13 Polná, IČO 63 49 14 43 jako družstvo s předmětem podnikání „zemědělství a lesnictví, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských a lesních výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje, služby v rámci lesnictví a těžba dřeva, koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej.

V pořadí druhé volby proběhly 15. prosince 1999 a předsedou družstva zůstal Petr Rosický z Polné, jeho zástupce se stal Jaroslav Štikar ze Sirákova, představenstvo pracovalo v tomto složení: Zdeněk Jaroš – Poděšín, Stanislav Řezníček – Záborná a Pavel Novák – Polná. Revizní komise: předseda: Josef Anděl – Věžnice, Václav Vomela – Věžnička, Ladislav Sobotka – Rosička.

Zatím poslední volby proběhly 2. června 2004 a předsedou byl opět zvolen Petr Rosický z Polné, představenstvo pracuje v tomto složení: Jiřina Dvořáková – Rosička, Anna Matějčíková – Polná, Josef Málek – Věžnice, Václav Vomela – Věžnička. Revizní komise: předseda: Václav Vlk – Dobroutov, Petr Pometlo – Brzkov a Jan Mokrý – Nížkov.

Základní členský vklad složily obce částku 500,-Kč na jeden členský podíl. Základním jménem družstva při jeho založení bylo 270.000,-Kč. Vlastním hospodařením výše jednoho členského podílu narostla a v současnosti je 5.978,-Kč, tj. 12-ti násobek původního vkladu. Družstvo zaměstnává 13 pracovníků, z toho 7 stálých, tři sezónní, tři THP a dva pracovníci pracují pro družstvo na živnostenský list. Vedle hospodaření v lesích provozuje i lesní školku v Záborné a u hájenky v Dobroutově. V současné době družstvo vlastní 417 ha lesa, 2 rybníky, 1 hájovnu a 1 myslivnu. Z největších investic za 10 let existence družstva: obnova lesních a přibližovacích cest v Březině a Ochozi, odbahnění a oprava hráze rybníka Horní Ochoz a oprava hájenky v Dobroutově. V současnosti jsme investorem odbahnění rybníka Peklo v Polné. Připravuje se odbahnění rybníka Dolní Ochoz.

Obec Poděšín získalo na výnosech Lesního družstva za 10 let celkem 660.000,-Kč. Jednotlivě za roky: 1996 – 15.000,-Kč; 1997 – 48.000,-Kč; 1998 – 51.000,-Kč; 1999 – 75.000,-Kč; 2000 – 90.000,-Kč; 2001 – 90.000,-Kč; 2002 – 90.000,-Kč; 2003 – 60.000,-Kč; 2004 – 66.000,-Kč; 2005 – 75.000,-Kč.

Z.Jaroš

Koňské příběhy.

Na vojně také u koní. – část 10.

A tak čas utíkal a my jsme se chystali skládat účty z toho, pro co jsme vlastně na té vojně byli. Dělostřelci neviditelné cíle a naše baterie na spojení. K naší baterii se vrátil krásný hnědák, který byl u hospodáře na revers. Vojín Sýkora měl jeti s telefonním vozem a k tomuto hnědáku potřeboval ještě jednoho do páru. Ve stáji byl podobný, ale jezdecký. Rozhodli jsme se, že ho zaučíme v tahu. Zapřáhli jsme je tedy společně do telefonního vozu. Po rozjetí se tento jezdecký koník začal plašit, vyskakovat a chtěl utéci do stáje, před kterou byli uvázaní koně z celé naší stáje. Náprava vozu, ve kterém byli koně zapřáhnuti, zranila zadní nohy několika koním, kteří se nestačili včas uhnout. Byl z toho veliký malér, neb jsme museli zavolat veterináře, aby zraněné koně ošetřil. Ten se na nás velice zlobil a určil nás příští den k raportu k potrestání. Druhý den jsme se v jedenáct hodin oba dostavili do štábní budovy. Stoupli jsme si až na konec řady a čekali, jak to s námi dopadne. Já jsem se hlásil první. Náš velitel baterie mě vyslechl a nařídil nám, abychom zaučovali koně na otevřeném jízdárně a propustil nás bez trestu. Ve stáji byli všichni zvědaví, jaký trest nás čeká. Nechtěli nám věřit, že jsme žádný nedostali. Další den jsme koně znovu zapřáhli a jeli na jízdárnu. Koník byl již klidnější a za týden se uklidnil a mohl jeti až na Šumavu.

V měsíci červnu jsme se na ostré střelby vydali téměř celá kasárna. Bylo krásné počasí a my na koních vyjeli na večer, bez přestávky, až na Šumavu. Jednu malou přestávku jsme však měli. Vojín Jonáš totiž na koni usnul. Jel na kobylce jménem Saša. Byla to velká tmavá ryzka, velice chodivá. Když vojín usnul, byla bez vedení a rychle přidala do kroku a předjeli velitele. Ten se velice rozzlobil, protože když na vojína zavolal, ten se neprobudil a jel stále rychleji. Velitel musel naklusat, dvojici předjet a zastavit. Za trest jsme museli všichni seskočit ze sedel a jíti vedle koně pěšky asi půl hodiny. Na Jonáše jsme se velice hněvali, protože jsme kvůli němu byli takto potrestáni. Říkali jsme si, že měl být potrestán jen on sám. Když jsme zase mohli nasednout, na vše jsme brzy zapomněli.

B.Dočekal

♦ Zpravodaj 1/2006 ♦ vydává obec Poděšín

♦ texty připravili: Zdeněk Jaroš, Jaroslav Dočekal, Bohumil Dočekal, Václav Flesar, Marie Jarošová, Jana Leštinová, František Landa, Josef Jágr

♦ fotografie: Jaroslav Dočekal, Zdeněk Jaroš, Jana Leštinová, Tomáš Dočekal

♦ grafická úprava: Jaroslav Dočekal

♦ recenze: Marie Dobrovolná

♦ tisk a distribuce: Zdeněk Jaroš

♦ náklad: 180 výtisků ♦ pro občany dodáván zdarma

♦ Internet: <http://podesin.cz>

♦ E-mail: podesin@podesin.cz podesin@iol.cz

